

Załącznik nr 1  
do Uchwały nr .....  
Rady Miejskiej Dobrzyń nad Wisłą  
z dnia .....

## **GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2016**

### **Wprowadzenie**

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowi podstawę do praktycznej realizacji zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ( Dz. U. z 2015 r. poz. 1286 ) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.z 2012r., poz. 124 ze zmianami) na terenie Gminy.

Występowanie problemów alkoholowych oraz problemów dotyczących narkomanii w środowisku, stwarza poważne zagrożenie dla kondycji zdrowotnej i moralnej społeczeństwa oraz niesie z sobą ogromne skutki społeczne i ekonomiczne.

Przeciwdziałanie tym zagrożeniom wymaga systematycznej i właściwie zorganizowanej działalności w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Podejmowanie tych działań jest ustawowym zadaniem własnym gminy.

Polski model rozwiązywania problemów alkoholowych zakłada, iż większość kompetencji i zadań jest zlokalizowanych na poziomie samorządu gminy, która na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi uzyskała kompetencje do rozwiązywania problemów alkoholowych a na mocy ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii , kompetencji do przeciwdziałania narkomanii w społeczności lokalnej. To właśnie gmina ma przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności, aby zapobiegać i minimalizować skutki alkoholizmu i narkomanii. Po kilku latach funkcjonowania znowelizowanej ustawy i realizowania kolejnych programów profilaktyki nadszedł czas na zmiany ku lepszym rozwiązaniom, rozwiązaniom bardziej skutecznym. Obecnie nie zastanawiamy się już , czy warto pomagać , osobom, rodzinom z problemem alkoholowym a szczególnie dzieciom z rodzin dotkniętych chorobą alkoholową , ale jak to zrobić szybciej, skuteczniej, efektywniej. Pomagać to znaczy minimalizować skutki alkoholizmu, narkomanii, nikotynizmu ale pomagać to przede wszystkim zapobiegać , czyli edukować , uświadamiać , wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacjami trudnymi , konfliktowymi , jak skutecznie bez używek rozładować napięcie i rodzącą się agresję.

Pomaga to również wspierać młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, aby nie było potrzebne „podpieranie się” substancjami uzależniającymi. Uczyć umiejętności mówienia „nie” w sytuacjach, gdy młody człowiek jest poddany presji otoczenia.

Alkoholizm, narkomania czy nikotynizm to choroba, która rozwija się latami, niepostrzeżenie. Skutki uzależnień nie ograniczają się jedynie do ograniczeń fizycznych czy psychicznej degradacji samego alkoholika, one dotyczą wszystkich osób, które żyją, pracują czy przyjaźnią się z uzależnionym.

### **I. Diagnoza sytuacji w Gminie Dobrzyń nad Wisłą w aspekcie problemów alkoholowych i narkotykowych.**

Gmina Dobrzyń nad Wisłą jest gminą miejsko-wiejską i liczy 7900 mieszkańców z czego : 5.653 mieszkańców w gminie i 2.247 w mieście ( stan na 02.12. 2015r. wg danych USC w Dobrzyniu nad Wisłą ). Gmina nasza ma wysoki wskaźnik bezrobocia, przy czym problem ten maleje, kiedy zbliża się sezon letni i wiele osób ma możliwość podjęcia pracy sezonowej.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Lipnie na dzień 30 listopada 2015 roku zarejestrowanych było 675 bezrobotnych, w tym 347 kobiet. Zasiłek dla bezrobotnych przysługiwał dla 79 osób, w tym dla 37 kobiet.

Utrzymywanie się wysokiej stopy bezrobocia i jego strukturalny charakter stanowi jeden z głównych czynników ryzyka nasilania się problemów alkoholowych i zaburzeń o charakterze niedostosowania społecznego. Brak pracy, konieczność poszukiwania jej poza miejscem zamieszkania ograniczają możliwości samodzielnego zaspokajania potrzeb materialnych rodzin, sprzyjając reakcjom i zachowaniom frustracyjnym. Skutkiem tego jest powstawanie negatywnych mechanizmów redukcji napięcia, w tym poprzez nadużywanie alkoholu, a dalszą tego konsekwencją mogą być zachowania agresywne i przemoc w rodzinach. Związane z tym osłabienie funkcji opiekuńczo – wychowawczej rodziny naraża w sposób szczególny dzieci na poszukiwanie alternatywnych form aktywności, w tym destrukcyjnych - związanych ze spożywaniem alkoholu i narkotyków.

Na terenie Gminy funkcjonuje 8 placówek oświatowych, do których uczęszcza 836 uczniów, w tym: do SP 595 uczniów (bez kl.”0”), do gimnazjów 253 uczniów i do ZS w Dobrzyniu n. Wisłą 117 uczniów.

W szkołach podstawowych i gimnazjach nie odnotowano żadnego przypadku spożywania napojów alkoholowych, palenia papierosów, brania narkotyków i dopalaczy, nie odnotowano również żadnego przypadku agresji.

W Zespole Szkół odnotowano kilkanaście przypadków palenia papierosów, nie odnotowano spożywania napojów alkoholowych, brania narkotyków czy stosowania agresji. Jednakże, z przeprowadzonych badań wśród mieszkańców i młodzieży przy opracowywaniu Programu Przeciwdziałania Narkomanii wynika, że problem alkoholowy uważany jest za znaczący a zjawisko narkomanii na terenie naszej gminy jest zauważalne. Większość dorosłych respondentów (63%) i więcej niż połowa młodzieży (55%) nigdy nie zetknęła się z osobami zażywającymi narkotyki. Jednak 69,23% mieszkańców uważa, że dostęp do narkotyków jest łatwy.

Z potwierdzonych danych z Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzyniu nad Wisłą wynika, że w okresie od 1 stycznia do 30 listopada 2015 roku pomocą społeczną objętych było 748 rodzin, liczba osób w rodzinach 1782, z czego 36 rodziny to rodziny dotknięte problemem alkoholowym.

Natomiast narkomania była powodem udzielenia pomocy w 1 rodzinie,

Posterunek policji ujawnił następujące zdarzenia związane z używaniem alkoholu przez sprawców:

<b>1. ogólna ilość przestępstw</b>	<b>61</b>
- wypadki drogowe	0
w tym śmiertelne:	0
- nietrzeźwi kierowcy	11
- znęcanie się nad członkami rodziny	5
- przestępstwa gdzie występował alkohol	5
-inne przestępstwa	40

<b>2. ogólna ilość wykroczeń gdzie występował alkohol</b>	<b>165</b>
- art.51 K.W zakłócenie porządku publicznego	44
- art.86 K.W . spowodowanie kolizji po użyciu alkoholu	15
- art. 87 K.W. kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwym	39
- art.124 K.W. uszkodzenie mienia w stanie nietrzeźwości	0
- art.140 K.W. nieobyczajny wybryk	5
- art.141 K.W. używanie słów nieprzyzwoitych	34
- art.43 ustawy o wychowaniu w trzeźwości -sprzedaż napojów alkoholowych bez zezwolenia	28

<b>3. interwencje domowe ogółem</b>	<b>44</b>
- interwencje domowe z procedurą NIEBIESKA KARTA	12
- ilość osób zatrzymanych do wytrzeźwienia w izbie wytrzeźwień	20
- sporządzonych wniosków o leczenie odwykowe	12

#### **Narkomania:**

<b>1.Ilość przypadków wykrytych</b>	<b>5</b>
<b>2.Ilość przestępstw popełnionych w związku z braniem narkotyków</b>	<b>2</b>

#### **Dostępność do alkoholu:**

Liczba podmiotów gospodarczych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych na dzień 30 listopada 2015 roku (dane według ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Miasta i Gminy w Dobrzyniu nad Wisłą), przedstawia się następująco:

1. liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych:

a) ogólna liczba punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży ( bez piwa) wynosi 29,

b) limit punktów sprzedaży przyjętych Uchwałą Rady Miasta nr XXIX/156/06 z dnia 28.03.2006r. z podziałem na:

- sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży wynosi 37 punktów,
- sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wynosi 8 punktów,
- c) nielimitowana sprzedaż piwa prowadzona jest w 12 placówkach handlowych, w tym: 10 w miejscu sprzedaży, 2 poza miejscem sprzedaży.
- d) sprzedaż napojów zawierających od 4,5% do 18% alkoholu odbywa się w 29 punktach,
- e) napoje o zawartości powyżej 18 % alkoholu sprzedawane są w 23 punktach, 2. punkty prowadzące sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży ( gastronomia):
- a) liczba punktów: 11 w tym w 10 punktach sprzedawane jest tylko piwo, w 1 punkcie napoje alkoholowe powyżej 4,5% .

Powyższe zestawienie obejmuje czynną liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem i w miejscu sprzedaży.

## **II PROFILAKTYKA**

Nadużywanie alkoholu i zjawisko narkomanii powoduje spustoszenie u człowieka pijącego i jego bliskich, a także niesie za sobą ogromne straty ekonomiczne ( koszty leczenia, wypadki, straty produkcyjne itp. ) oraz takie straty, których nie można przeliczyć na pieniądze ( utrata zdrowia, zaburzenia emocjonalne, koszty moralne i społeczne). Jednym z najważniejszych zadań profilaktycznych jest zmniejszenie ilości spożywanego alkoholu oraz ograniczenie liczby nowych przypadków uzależnień . Zapobieganie jest zawsze tańsze i skuteczniejsze niż późniejsze leczenie i ponoszenie skutków.

### **Cel ten można osiągnąć poprzez:**

- realizację programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniami poprzez szeroko rozumianą działalność kulturalną i sportową ,
- organizowanie zajęć terapeutycznych dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka, szczególnie z rodzin w których nadużywany jest alkohol,
- upowszechnianie materiałów o problematyce alkoholowej i narkomanii,
- prowadzenie działalności edukacyjnej dotyczącej problemów alkoholowych, szczególnie z osobami prowadzącymi sprzedaż napojów alkoholowych,
- szerszą działalność edukacyjną wśród dzieci i młodzieży w szkołach,
- analizę na bieżąco sytuacji w tym zakresie oraz kontrolę skuteczności podejmowanych działań ,
- udział w ogólnopolskich programach profilaktycznych.

## **III POMOC TERAPEUTYCZNA I PRAWNA**

1. Udzielanie pomocy terapeutycznej oraz pomocy prawnej osobom z problemami alkoholowymi i członkom ich rodzin w działającym przy Urzędzie Miasta i Gminy Punkcie Konsultacyjnym, gdzie zatrudniony jest terapeuta ds. uzależnień oraz specjalista ds. przemocy w rodzinie.

2. Rodzinom z problemami alkoholowymi udziela pomocy poprzez:

a) bezpłatne świadczenia w zakresie terapii (kierowanie do specjalistycznych placówek), bezpośrednie rozmowy z terapeutą i konsultantką ds. przemocy w rodzinie zatrudnionych w punkcie.

b) korzystanie z telefonu zaufania.

3. Dzieciom i młodzieży dotkniętej następstwami nadużywania alkoholu przez rodziców, zapewni się bezpłatną pomoc psychologiczną i socjoterapeutyczną.

#### **IV LECZNICTWO ODWYKOWE**

Duże znaczenie ma zapobieganie rozwojowi choroby alkoholowej poprzez jej wczesne rozpoznanie i skuteczne leczenie.

Cel ten należy osiągnąć przez:

- działający Zespół Interwencyjno – Motywacyjny Miejsko- Gminnej Komisji ds.

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, którego zadaniem jest prowadzenie spraw osób nadużywających i już uzależnionych od alkoholu przez rozmowy

motywacyjne jak również w przypadkach trudnych, kierowanie tych spraw do sądu celem nałożenia obowiązku leczenia.

- -wspieranie leczenia odwykowego- oferty poza programem podstawowym:
- - dofinansowanie szkoleń specjalistycznych dla kadry placówek leczenia odwykowego – dla 1 osoby,
- - dofinansowanie wyposażenia placówki leczenia odwykowego.

#### **V ROLA I MIEJSCE INSTYUCJI I DZIAŁAŃ SPOŁECZNYCH**

Ważną rolę w działaniach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz promocji zdrowego stylu życia spełniają instytucje i organizacje społeczne.

Dlatego też należy:

- zwiększyć informacje o formach pomocy jakie można uzyskać w klubach abstynenta i grupach AA ,

-dofinansować oferty z zakresu : rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałaniu narkomanii i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,

- wspierać działania ruchów antyalkoholowych poprzez inspirację mieszkańców gminy do ich powstawania oraz wspomaganie ich działalności.

#### **VI DOSTĘPNOŚĆ ALKOHOLU**

Rada Miejska Dobrzyń nad Wisłą realizując zadania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przeciwdziałaniu narkomanii dążyć będzie do ograniczania dostępności alkoholi poprzez:

1. W zakresie wydawania zezwoleń :

a) bezwzględne przestrzeganie wyznaczonego uchwałą Rady Miejskiej limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 4,5 % alkoholu ( z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży,

b) ustalenie odległości 100 m dla punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, mierząc pieszymi ciągami komunikacyjnymi od głównego wejścia sklepu do obiektów szkolnych,

c) sprzedaż detaliczna napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży prowadzona jest w sklepach branżowych i ogólnospożywczych. Oznacza to, że kupujący nie może spożywać alkoholu w punkcie sprzedaży jak również w jego obrębie i miejscach użyteczności publicznej,

d) wydawanie zezwoleń na podstawie wypełnionego arkusza informacyjnego dla danego punktu sprzedaży napojów alkoholowych oraz postanowienia wydanego przez Miejsko-Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla danego wniosku.

2. W zakresie cofania zezwoleń :

a) za złamanie zasad obrotu napojami alkoholowymi zwartymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a przede wszystkim sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim, nietrzeźwym i pod zastaw,

b) za zakłócanie porządku publicznego w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych w miejscu sprzedaży i najbliższej okolicy,

c) za wprowadzenie do sprzedaży napojów alkoholowych pochodzących z nielegalnych źródeł ,

d) za nieprzestrzeganie warunków określonych w zezwoleniu,

e) za przedstawienie fałszywych danych w oświadczeniu o wartości sprzedaży napojów alkoholowych w roku poprzednim,

f) za popełnianie przestępstwa w celu osiągnięcia korzyści majątkowych przez osoby odpowiedzialne za działalność podmiotu gospodarczego posiadającego zezwolenie,

g) podmiot gospodarczy , któremu cofnięto zezwolenie może wystąpić z wnioskiem o ponowne zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych nie wcześniej niż po upływie trzech lat od dnia wydania decyzji o jej cofnięciu.

3. Wydane zezwolenie podlega zwrotowi Gminie w przypadku:

a) upływu terminu ważności zezwolenia,

b) likwidacji punktu,

c) zmiany rodzaju działalności punktu lub podmiotu gospodarczego, któremu wydano zezwolenie,

d) nie dokonania w określonym terminie kolejnej wpłaty za zezwolenie.

## **VII DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA**

1. Określone w „ Programie” zasady i kryteria podlegać będą kontroli w zakresie:

a) wydanych zezwoleń ,

b) przestrzegania przez podmioty gospodarcze warunków określonych w ustawie i uchwałach Rady Miejskiej.

2. Uprawnionymi do kontroli są :

- osoby upoważnione przez Burmistrza Miasta i Gminy,

- Policja Państwowa,

- Państwowa Inspekcja Handlowa,

- Państwowa Inspekcja Pracy,

- Państwowy Terenowy Inspektor Sanitarny.

## VIII POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Do obowiązków posiadacza zezwolenia na sprzedaż alkoholu należy umieszczenie w widocznym miejscu:

- a) informacji o szkodliwości spożycia napojów alkoholowych,
- b) zezwolenia na sprzedaż ( podawanie napojów alkoholowych,)
- c) plakatu określającego przypadki, w których zezwolenie może by cofnięte.

2. Zaleca się , aby „Program” był realizowany w ścisłej współpracy i współdziałaniu z organami administracji i organizacjami zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

3. Zasady wynagradzania członków Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobrzyniu nad Wisłą na rok 2016.

a) Za udział w posiedzeniu przysługuje wynagrodzenie dla :

- przewodniczącego i wiceprzewodniczącego – 150 zł netto.
- sekretarza - 140 zł netto
- pozostali członkowie Komisji – 120 zł netto

b) Podstawą do wypłacenia ww. wynagrodzenia stanowi podpis złożony na listach obecności z poszczególnych posiedzeń MGKRPA;

c) Przewodniczący planuje i organizuje prace Komisji .